

OBSAH

ÚVOD.....	9
1. PRÁVNÍ VĚDOMÍ	13
1.1 V čem spočívá význam právního vědomí?	13
1.2 Pojem právního vědomí	18
1.2.1 Složky právního vědomí	22
1.2.2 Druhy právního vědomí	28
1.2.3 Vztah právního vědomí a skutečného chování	30
1.3 Proč se lidé vlastně řídí právem?	33
1.4 Vztah právního vědomí a výchovy	37
1.5 Závěr.....	42
2. EMPIRICKÉ STUDIE O ÚROVNI PRÁVNÍHO VĚDOMÍ	43
2.1 Unikátní Mezinárodní studie občanské výchovy – ICCS	45
2.2 Co ICCS zkoumala.....	49
2.3 Zjištění Mezinárodní studie občanské výchovy.....	52
2.3.1 Význam občanské výchovy v jednotlivých zemích.....	52
2.3.2 Znalosti žáků	64
2.3.3 Postoje a občanská angažovanost.....	69
2.4 Vztah znalostí a postojů	84
2.5 Závěr.....	87
3. EFEKTIVNÍ STRATEGIE FORMOVÁNÍ PRÁVNÍHO VĚDOMÍ	90
3.1 Cíle gymnaziálního vzdělávání	90
3.2 Vymezení pojmu strategie	97
3.3 Poznatky z oboru psychologie.....	102
3.3.1 Konstruktivismus.....	102
3.3.2 Kolbův cyklus učení.....	105
3.3.3 Pyramida učení.....	107
3.3.4 Rozmanité inteligence	109
3.3.5 Bloomova taxonomie kognitivních cílů	111
3.3.6 Učební styly	114
3.3.7 Shrnutí psychologické části	118
3.4 Příklady konkrétních efektivních strategií	119
3.4.1 Law-related education	121
3.4.2 Další příklady efektivních výukových strategií	126
3.5 Závěr.....	134

4. PROJEKTY ZÁMĚŘENÉ NA KULIVACI PRÁVNÍHO VĚDOMÍ.	136
4.1 Databáze ukázkových hodin a aktivit.	139
4.2 Člověk v tísní jako dobrý příklad komplexní péče o učitele i studenty.	142
4.3 Centrum občanského vzdělávání a jeho snaha integrovat	147
4.4 Street Law aneb Právo pro každý den	150
4.5 Závěr.	156
4.6 Literatura doporučená pro další čtení.	159
4.6.1 Materiály na výuku práva.	159
4.6.2 Náměty na aktivity – výchova k občanství, globální výchova, osobnostní a sociální výchova	160
4.6.3 Teoretické publikace	160
5. STŘEDOŠKOLSKÉ UČEBNICE ZÁKLADŮ PRÁVA	162
5.1 Význam učebnic ve školní výuce	164
5.2 Jak rozpoznat dobrou učebnici?	167
5.3 Kritéria pro rozpoznání kvalitní učebnice	171
5.3.1 Kritéria kvalitní učebnice podle J. Mikka	173
5.4 Vlastní kritéria	174
5.4.1 Kritérium první – obsah učebnice.	175
5.4.2 Kritérium druhé – hodnoty, na kterých je učebnice vystavěna.	175
5.4.3 Kritérium třetí – schopnost motivovat studenty	176
5.4.4 Kritérium čtvrté – neodtrženost od života	177
5.4.5 Kritérium páté – učí učit a přemýšlet	178
5.4.6 Kritérium šesté – učí vyučovat	179
5.4.7 Kritérium sedmé – přístupnost a srozumitelnost	180
5.4.8 Kritérium osmé – dobrá strukturovanost učebnice	180
5.4.9 Kritérium deváté – grafická podoba	181
5.5 Analýza vybraných učebnic.	181
5.5.1 Přehledové učebnice	182
5.5.2 Tradiční učebnice práva	187
5.5.3 Učebnice na způsob učebnic jazyků	190
5.5.4 Zhodnocení	193
5.6 Závěr.	194
6. ZÁVĚR.	195
SUMMARY	200

POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA	204
REJSTŘÍK POJMŮ	217
PŘÍLOHY PRÁCE	218
A. TEST UČEBNÍCH STYLŮ A VYHODNOCENÍ	219
B. VLASTNÍ EMPIRICKÝ VÝZKUM	224
B.1 Charakteristika provedeného výzkumu	224
B.1.1 Výzkumný cíl a základní popis výzkumu	224
B.1.2 Dotazníkové šetření	226
B.1.3 Hypotézy výzkumu	230
B.2 Analýza vybraných úloh z první části dotazníku	232
B.2.1 Úloha první – Parlament ČR	232
B.2.2 Úloha druhá – pravomoci prezidenta ČR	233
B.2.3 Úloha čtvrtá – legislativní proces	235
B.2.4 Úloha pátá – Ústavní soud ČR	236
B.2.5 Úloha sedmá – občanská participace	239
B.3 Analýza druhé části dotazníku	245
B.3.1 Paroží a brokovnice	245
B.3.2 Bratr	251
B.3.3 Láska na vodě	256
B.3.4 Pavlova pomsta	260
B.4 Vyhodnocení hypotéz	265
B.5 Shrnutí získaných poznatků	268
C. STUDENTSKÝ DOTAZNÍK	273
C.1 Příběhy	276
C.2 A teď už jen údaje o vás, tedy studentce/studentovi, která/ý tento průzkum vyplnil/a	279